

6B01511 «ГЕОГРАФИЯ-ТАРИХ МҰҒАЛІМІН ДАЯРЛАУ»

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Білім беру саласының коды және атауы: 6B01 Педагогикалық ғылымдар

Даярлау бағытының коды және атауы: 6B015 Жаратылыстану пәндері бойынша мұғалімдер даярлау

Берілетін дәрежесі: 6B01511 «География-Тарих мұғалімін даярлау» білім беру бағдарламасы бойынша білім бакалавры

Бағдарламаның типі: бакалавриат, 6 деңгей ҰБШ/СБШ/ХСБЖ

Жалпы кредит көлемі: 240 академиялық кредит/240 ECTS

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ ПАСПОРТЫ

1.1 Бітірушінің кәсіби қызмет саласы

«География-Тарих мұғалімін даярлау» білім беру бағдарламасы бойынша білім бакалавры өзінің кәсіби қызметін білім беру саласында атқарады.

1.2 Бітірушінің кәсіби қызметінің нысандары:

- негізгі және бейіндік мектептер;
- мамандандырылған мектептер;
- орта білімнен кейінгі техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдары болып табылады.

1.3 Бітірушінің кәсіби қызметінің түрлері:

- оқыту;
- тәрбиелеу;
- әдістемелік;
- зерттеу;
- әлеуметтік-коммуникативтік.
-

1.4 Бітірушінің кәсіби қызметінің міндеттері

Оқытушылық:

- білім алушыларды оқыту мен дамыту;
- кәсіптік қызметінде оқыту мен тәрбиелеу процесін ұйымдастыру;
- педагогикалық процесті жобалау және басқару;
- педагогикалық қызметтің нәтижелерін болжау, коррекциялау және диагностикалау.

Тәрбиелік:

- білім алушыларды әлеуметтік құндылықтар жүйесіне тарту;
- педагогикалық процестің заңдары, заңдылықтары, принциптері, тәрбиелік механизмдеріне сәйкес оқу-тәрбие жұмыстарын іске асыру;
- сыныптан тыс тәрбие жұмысын жоспарлау;
- нақты тәрбиелік міндеттерді шешу;
- сыныптан тыс жұмыстарда оқушыларды оқыту мен тәрбиелеудің әр түрлі формалары мен әдістерін пайдалану;
- оқушылар ұжымымен, пән мұғалімдерімен, ата-аналармен байланыс орнату;

Әдістемелік:

- білім беру процесін әдістемелік қамтамасыз етуді жүзеге асыру;
- білім беру мазмұнын әр түрлі деңгейде жоспарлау;
- оқу процесін ұйымдастыру және жүзеге асыру әдістерін анықтау;
- оқыту процесінде жаңа педагогикалық технологияларды қолдану.

Зерттеушілік:

- білім мазмұнын меңгеру деңгейін зерделеу және білім ортасын зерттеу;
  - ғылыми-әдістемелік әдебиеттерді зерделеу;
  - білім беру саласындағы озық педагогикалық тәжірибелерді талдау және жалпылау;
  - педагогикалық эксперимент өткізу, оның нәтижелерін оқу процесіне енгізу.

Әлеуметтік коммуникативтік:

- кәсіби қоғамдастықпен және білімнің барлық мүдделі тараптарымен өзара әрекеттесуді жүзеге асыру;
- көп мәдениетті тұлғаны қалыптастыру;
- білім алушылардың тәрбиеленуі мен дамуына қолайлы жағдай жасау және оларға педагогикалық қолдау көрсету.

БІТІРУШІНІҢ МОДЕЛІ

1. **Пәндік білімі:** өзінің пәндік саласын терең және толық түсінеді, кәсіби қызметінде білімін қолданады.
2. **Ұйымдастырушы-әдістемелік қабілеті:** кәсіби қызметін жоспарлауда, ұйымдастыру мен басқаруда инновациялық технологияларды қолданады, кешенді проблемаларды шешуде *сыни ойлау мен креативтілік* танытады.
3. **Зерттеушілік дағдысы:** ғылыми-әдістемелік зерттеу жұмыстарын жүргізеді, ғылыми-ізденіс жұмыстарына шәкірттерін баулиды.
4. **Көшбасшылық және кәсіпкерлік дағдысы:** команда да жұмыс істей алады, қоғамды жаңартуда белсенділік танытады.
5. **Мәдени құзыреттілік:** өз елінің мәдениетті және толерантты азаматы болу қабілетіне ие.
6. **Өмір бойы оқу қабілеті:** өз қабілеті мен мүддесін қоғам сұранысымен үйлестіреді.
7. **Ақпараттық дағдысы:** ақпараттық қоғамның мәнін түсінеді, кәсіби қызметінде АКТ-ны пайдаланады.

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША КҮТІЛЕТІН ОҚУ НӘТИЖЕЛЕРІ

ББ бойынша оқу нәтижелері: Осы ББ-ны табысты аяқтағаннан кейін студентер төмендегі қабілеттерге ие болуы тиіс:

- **ON1** тарихи және географиялық іргелі білім мен дағдыларды интеграциялау; ұғымдар мен терминдерді тұжырымдау, оқиғалар мен құбылыстарды, процестерді түсіндіру;
- **ON2** әлеуметтік, этникалық, конфессиялық және мәдени айырмашылықтарды толерантты қабылдап, қоғамда коммуникативтілікті, көшбасшылықты, креативтілікті, командада жұмыс істеу дағдыларын көрсете білу;
- **ON3** зерттеудің әр түрлі әдістерін қолдану; деректерді жинау, өңдеу, ақпараттың түрлі көздерін пайдалану (АКТ, графикалық, мультимедиялық, мұрағаттық) және дербес шешімдерді қабылдай алу;
- **ON4** географиялық білімді, кеңістіктік ойлау мен картографиялық, геоақпараттық дағдыларды практикада қолдану;
- **ON5** кәсіптік саладағы проблемалардың шешімін және қорытындылардың тұжырымдарын, білім беру концепцияларын, білім алушылардың оқу жетістіктерін талдау;
- **ON6** пән бойынша таңдалған мақсатқа сәйкес оқу жетістіктерін критериалды бағалауды және диагностикалауды қолдана білу;
- **ON7** педагогикалық инновациялық технологияларды оқыту мен тәрбиелеудің мақсат-міндеттеріне, күтілетін нәтижелеріне, оқушылардың физиологиялық ерекшеліктеріне сәйкес қолдана білу;
- **ON8** отан және дүниежүзі тарихы кезеңдерін, отандық, әлем тарихының ежелден бастап қазіргі күнге дейінгі оқиғаларын, құбылыстарын, процестерін түсіндіруде білімін көрсету;
- **ON9** Қазақстанның және басқа да елдердің тарихи дамуын зерделеу үшін тарихи деректер мен еңбектерді пайдалану және талдай білу;

- **ON10** инклюзивті білім беру жағдайында ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оқыту мен тәрбиелеу әдістерін практикада қолдану.

Пәндер туралы мәліметтер

№	Пәндердің атауы	Пәндердің қысқаша сипаттамасы (30-50 сөз)	Кредит саны	Оқу нәтижелері (коды)									
				ON1	ON2	ON3	ON4	ON5	ON6	ON7	ON8	ON9	ON10
Жалпы білім беретін пәндер циклі													
Жоғары оқу орны компоненті және (немесе) таңдау компоненті													
1	Құқықтық, экономикалық және экологиялық білім	Экономика мен бизнес, ҚР құқықтық жүйесі және заңнамасы, мемлекеттік-құқықтық және конституциялық дамуы, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері, экология және өмір қауіпсіздігі салаларына қатысты негізгі ұғымдар мен олардың арасындағы байланыстар қарастырылады. Кәсіпкерлік, көшбасшылық және инновациялық дағдыларды меңгеруде заңнамалық және тұжырымдамалық құжаттарды талдау мен қолданудың әдіс-тәсілдері сипатталады.	5		+								
Базалық пәндер циклі													
Жоғары оқу орны компоненті													
2	Оқушылардың физиологиялық және психологиялық дамуы	Оқушылардың физиологиялық - психологиялық тұрғыдан даму заңдылықтарының негізінде балалар мен жасөспірімдердің анатомия-физиологиялық және психологиялық ерекшеліктеріне, жеке басының қалыптасуына, денсаулығын сақтауға, нығайтуға қатысты мәселелер қарастырылады. Оқушылардың	5	+		+							

		қабілеттерін айқындау мен дамыту, оқытушы мен оқушы арасындағы қарым-қатынасты бекіту біліктілігін қалыптастырудың және балалардың денсаулығын қорғау, дене шынықтыру, еңбекке баулу жұмыстарын ұйымдастырудың әдіс-тәсілдері сипатталады.											
3	Педагогика және тәрбие жұмысының әдістемесі	Педагогика ғылымының негізінде анықталған оның мақсат-міндеттері, категориялары, құрылымы, әдіснамалық негіздері, негізгі даму кезеңдері, педагогикалық процесстің түсініктері, оқу-тәрбие жұмыстарының формалары, әдістері, құралдары қарастырылады. Педагогика ғылымының өзекті мәселелері, ҚР қазіргі заманауи тәрбие тұжырымдамалары, мектеп пен сыныптың тәрбиелік жүйесі және тәрбие жұмысының диагностикасы сипатталады.	5					+	+				
4	Инклюзивті білім берудеге арнайы педагогикалық технологиялар	Инклюзивті білім беру жүйесінің негізгі ұғымдары, білім беру қызметінде инклюзивті білім берудің ерекшеліктері, инклюзивті білім беру жағдайында оқу-тәрбие процесінде психологиялық-педагогикалық қолдау көрсетудің заманауи моделдері мен оны іске асыруы жолдары қарастырылады	5										+
5	Картография, топография негіздері	Географиялық картаның негізгі ұғымдары, картографияның теориялық негізі, картография және дизайн, карталарды құрастыру және пайдалану принциптері.	5			+	+						

		Картографиялық проекциялар, картадағы атаулар, карталардың түрлері, атластар, шағын және топографиялық карталарды пайдалану ерекшеліктері, топографиялық карталардың географиялық және тікбұрышты координаттары, картографиялық кескінді трансформациялау, картографиялық карталардың қасиеттері, әртүрлі тапсырмалар мен есептерді шешу мәселелерін қарастырады.											
6	Түркі халықтарының тарихы	Түркі халықтарының тарихын, дүние жүзі тарихының құрамдас бөлігі ретінде қарастырады. Түрік әлемінің тарихы жайлы шынайы көзқарасты қалыптастырады. Түркі тілдес халықтар тарихының даму барысын игереді, көне және ортағасырдағы түріктердің мемлекеттілігі мәселесін және олардың өзара байланыстарын ашып көрсетеді, түркі халықтарының жаңа және қазіргі замандағы тарихының өзекті мәселелерін қарастырады.	4								+	+	
7	Қосалқы тарихи пәндер	Қосалқы тарихи пәндер пәні тарихи география, тарихи демография, ономастика, палеография, метрология, нумизматика, сфрагистика, геральдика, генеалогия және т.б. пәндердің негізінде оқытылады. Гендерлік және хронологиялық деректермен жұмыс жасау дағдыларын қалыптастырады. Қазақ жазбасы (шежіре). Монеталардың тарихы, қазақ теңгесінің тарихы. Шығыс және еуропалық күнтізбелер. Қазақ хронологиясы мен күнтізбесі оқытады.	3	+							+	+	
8	Географиялық зерттеу әдістері	География ғылымында ақпарат алудың әртүрлі тәсілдері, олардың ерекшеліктерін қарастырады. Географиялық зерттеу әдістері	3	+		+							

		- табиғат пен қоғамдағы процестер мен құбылыстардың аймақтық ерекшеліктерін және кеңістіктік-уақыттық үлгілерін анықтау үшін географиялық ақпаратты талдау әдістері. Жалпы ғылыми және пәндік-географиялық, дәстүрлі және заманауи әдістер.											
9	Мектепте сыныптан тыс және өлкетанулық жұмыстарды ұйымдастыру	Оқушылардың білімі мен біліктіліктерін дамыту, іскерлігін арттыру, оқу іс әрекетінде белсенділіктерін арттыру мақсатында жұмыс жүргізіледі. Сыныптан тыс жұмыстарды ұйымдастыруда аймақтың тарихи және мәдени дәстүрлерін, жергілікті табиғаттың ерекшеліктерін зерттейді. Сыныптан тыс жұмыстарды мектепте ұйымдастыру, жоспарлау және жүргізу бойынша теориялық білім мен тәжірибелік дағдыларды қалыптастырады. Өлкетанулық жұмыстарды жүргізуде жергілікті жерде бағдарлану, демалу орындарын ұйымдастыру, тамақтану, қауіпсіздік шараларын, қозғалыс маршрутымен жүріп, өткен жерлердің топонимикасын, тамақ рациондарын құру әдістерін, т.б. меңгеруге көмектеседі	4		+	+							
10	География пәнін жаңартылған бағдарлама бойынша оқыту мен бағалаудың тәсілдері	Жаңартылған бағдарлама бойынша география пәнін оқыту мәселелері, оқушылардың функционалдық сауаттылығын арттыру, спиральды оқыту әдістері, жаңартылған оқу бағдарламаның құрылымы мен мазмұны, ерекшеліктері мен талаптарын сипаттйды. Білім беру сапасы туралы түсінік, оқыту сапасын бақылауды ұйымдастырудың әдіснамасы, оқудың сапасын бағалаудың ұлттық жүйесі, оқыту барысында оқу нәтижелерін бағалаудың заманауи құралдарын тиімді қолдануды,	4			+	+	+	+				

		бағалаудың шығу тарихын, оқушылардың оқу жетістіктерін критериалды бағалау түрлерін меңгереді. Бағалаудың өлшемдері мен қызметі, әдістері мен формалары туралы білімін жетілдіреді.											
11	Тарих пәнін жаңартылған бағдарлама бойынша оқыту мен бағалаудың тәсілдері	Жаңартылған бағдарлама бойынша оқыту мәселелері. Білім беру сапасы туралы түсінікті, оқыту сапасын бақылауды ұйымдастырудың әдіснамасын, оқудың сапасын бағалаудың ұлттық жүйесін сипаттай отырып, оқыту барысында оқу нәтижелерін бағалаудың заманауи құралдардың қолдануды, бағалаудың шығу тарихын, оқушылардың оқу жетістіктерін критериалды бағалау түрлерін меңгереді. Бағалаудың өлшемдері мен қызметі, әдістері мен формалары туралы білімін жетілдіреді.	4			+		+	+	+	+		
12	Тарихты оқыту әдістемесі	Тарихты оқыту әдістемесінің мақсат-міндеттері, категориялары, құрылымы, әдіснамалық негіздері, негізгі даму кезеңдері, педагогикалық процестегі ролін қарастырылады. Тарихты оқыту әдістемесінің өзекті мәселелерін, ҚР қазіргі заманауи тәрбие тұжырымдамаларын, Тарих пәнін қоғамдық пәндермен байланыстыра оқыта отырып нормативтік құжаттарды талдайды. Гуманитарлық және жаратылыстану ғылымдары бойынша пәнаралық білімді интеграциялайды.	4			+		+	+	+	+		
13	Географияны оқыту әдістемесі	Географияны оқыту әдістемесінің негізгі ұғымдары, проблемалары, географияны оқыту әдістемесінің басқа ғылымдармен: география, педагогика, дидактика, психологиямен байланысын, географияны оқытудың әдістері мен зерттеудің теориялық және эмпирикалық зерттеу	4			+	+	+	+				

		әдістерін, мультимедиялық құралдармен жұмыс істеуді біле отырып практикамен байланыстырып оқиды. Командада жұмыс істеу дағдыларын, оқушы бойында көшбасшылық қасиетті дарытуды түсіндіреді.											
Базалық пәндер циклы Таңдау компоненті													
14	1. Алғашқы қоғам тарихы	Адамзат қоғамының қалыптасуының алғы шарттары және дәуірлену мәселелері, эрониология мәселелері, алғашқы тайпалар мен тайпалық одақтың пайда болуы мен дамуын оқытады. Адамның пайда болуы мен қоғамдық құрылыстағы мәселелерге, алғашқы қоғамдық топтардың қалыптасуы мен дамуы жеке меншік, таптық қоғамның құрылуына тарихи анализ жасайды. Алғашқы шаруашылық түрлері: бірігіп аң аулау кәсібі, терімшілік т.б жүйесімен танысады. Жер бетіндегі алғашқы адамдардың рухани мәдениеті, дүниетанымдық көзқарастар мен ғылыми білім көздерінің қалыптасуы туралы білім беріледі.	4									+	+
	2. Антропогенез және социогенез негіздері	Адамзат баласының шығу тегі, адамдардың жануарлар әлемінен бөлініп шығуы кезеңдері, адам морфологиясы, адамның антропогенезі, адамның нәсілдерге бөлінуі және этникасы, уақыты мен кеңістіктері, антропогенез үдерісінің қозғаушы күштері, адам қоғамның пайда болып дамуының эволюциялық және тарихи үдерісі, адамзаттың алғашқы елді мекендері мен тіршіліктері туралы түрлі теориялық гипотезалар мен пікір таластар қарастырылады.											+

15	1. Ежелгі дүние тарихы	Ежелгі қоғамның әлеуметтік ұйымдасуын, ежелгі мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттайды, ежелгі дүниедегі құлдықтың ерекшеліктерін анықтайды, ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттайды, экономикалық ілгерілеуді түсіну үшін шаруашылықтың иемденуші және өндіруші түрлерін салыстырады, ежелгі қоғамның дамуындағы жазудың рөлін, ғылымдардың пайда болуын, ежелгі дүние өнерін, қоғамның дамуына діндердің ықпалын сипаттайды. Тотемизм, анимизм, фетишизм, магия сияқты ежелгі діни наным-сенімдердің пайда болу себептерін түсіндіреді.									+	+	
	2. Ежелгі өркениеттер тарихы	Өркениет ұғымы және өркениеттік концепция. Ежелгі Шығыс өркениеті. Ежелгі Шығыс өркениеттерінің ерекшеліктері. Үнді-будда және қытай – конфуциандық өркениеттің қалыптасуы: шаруашылық және әлеуметтік құрылымдағы ортақтық пен ерекшеліктері. Әлемнің діни картинасының пайда болуы. Шығыс діндерінің дүниетанымдық ерекшеліктері. Ежелгі Шығыстың философиялық ойы, рухани құндылықтары, мәдени мұралары. Жерорта теңізінің антикалық өркениеті. Грек өркениеті. Рим өркениеті. Римдік право. Антикалық қоғамның ментальдық ерекшеліктері. Ежелгі Греция мен Римнің мәдени және философиялық мұралары.	4								+	+	
16	1. Ортағасырлар тарихы	Тарихтағы «орта ғасыр» түсінігі. Орта ғасырлар тарихының хронологиялық шеңбері мен кезеңдері. Халықтардың ұлы									+	+	

		қоныс аударуы және Батыс Рим империясының құлауы. Византия империясы. «Феодализм» түсінігі. Феодалдық шаруашылық түрінің ерекшеліктері. Ортағасырлық қалалар мен өнердің даму ерекшеліктері. Крест жорықтарынан кейінгі христиандық Еуропа мен мұсылман әлемі. XIV ғасырдағы - XVI ғасырдың бірінші жартысындағы ортағасырлық еуропалық қоғам. Халықаралық сауда мен саяхаттар. Алғашқы отарлық империялар. Қайта өрлеу дәуірі. Реформация. Ғылыми революция. Әлемнің қазіргі ғылыми бейнесінің негізін қалаушылар және олардың ізбасарлары.	6											
	2. Қайта өрлеу және ортағасырлық батысеуропалық мәдениет	Тарихи процестер контекстінде «Қайта өрлеу», «гуманизм» ұғымдары тарихи деректер, медиевистердің еңбектері негізінде түсіндіріледі. Қайта өрлеу мәдениетінің хронологиялық шегі, географиялық кеңістігі, антикалық мәдениетпен байланысты оның пайда болуының алғышарттары ашылып көрсетіледі. Италияндық интелегенцияның жаңа мәдениетінің субъектісі ретінде екендігі, гуманизмнің ірі өкілдері, олардың идеялары. Қайта өрлеу дәуірінің әлемдік мәдениетке қосқан үлесі қарастырылады.									+	+		
17	1. Орта ғасырлардағы Қазақстан тарихы	Қазақстан территориясында орта ғасырлардағы түрік және батыс түрік қағанаттары, қарлұқ, оғыз, қыпшақ, қарахан мемлекеттерінің құрылуы, феодалдық қатынастардың дамуы, сол кезеңдегі саяси-әлеуметтік жағдай, шиеленістер, шаруашылық түрлері, өнер, қала мәдениеті,	4									+	+	

		сауда байланыстары туралы білім қалыптастырады. Моңғол шапқыншылығы жылдарындағы, Алтын Орда құрамындағы Қазақстан, Қазақ хандығының құрылуы мен нығаюы, көрші елдермен дипломатиялық қарым-қатынастары, әлеуметтік, экономикалық және саяси дамуы оқытылады. XVI-XVII ғғ. қазақ халқының материалдық және рухани мәдениеті жайлы мәліметтер қарастырады.											
	2. Қазақ халқының рухани мәдениеті	Қазақ халқының ерте заманнан қалыптасып дамыған рухани мәдениетінің ерекшеліктерін ашып көрсетеді. Тек қана қазақ халқына тән айтыс, шешендік өнер т.с.с. рухани мәдениеттің құндылықтары тарихи кезеңдермен, әйгілі тұлғалармен байланыстырылып, тарихи оқиғалармен жан-жақты сабақтастырылып оқытылады. Ғасырлар бойы қалыптасқан халқымыздың салт -дәстүрлері, әдеп -ғұрыптары, фольклор, жыраулық өнер жайлы білім қалыптастырады. Пән қазақ халқының ділін, рухани мәдениетін тереңірек білуге үйретіп, патриоттық сезімді арттырады.									+	+	
18	1. Геология, геоморфология негіздері	Жер және жер қыртысының құрамы, құрылысы, шығу тегі және дамуы, геохронологиялық кесте, геологияның салалық құрылымы, геологиялық процесстер жайлы терең және жүйелі білім бере отырып, жер қойнауында және жер бетінде болып жататын табиғи процестерді дұрыс түсінуге, жер қойнауындағы пайдалы қазбаларды ұтымды пайдалануды, рельефтің қалыптасуында эндогендік және экзогендік	5	+		+							

		үрдістердің ролін қарастырады.												
	2. Топырақ географиясы топырақтану негіздерімен	Топырақ, оның қалыптасу заңдылықтары, құрамы, құрылымы және топырақ қабатының құрылысымен, топырақтардың сан алуан түрлерімен жан-жақты танысып, дүниежүзі топырақтарының таралуын ғылыми тұрғыдан қарастырады. Климаттық, биотикалық және антропогендік факторлар мен топырақ түзуші факторларды сипаттайды. Топырақ түрлері және олардың географиялық таралуын қарастырады.		+										
19	1. Метереология және климатология	Атмосфераның құрамы мен құрылысын, негізгі атмосфералық процестерді, жердің сәуле және жылу тепе-теңдігін, жер бетіндегі радиацияны және жылу балансын, атмосферадағы ылғал айналымын, атмосферадағы циркуляцияны қарастырып, метеорологиялық бақылау әдістерін қолдана алады. Жер бетінің климатын, климат түзуші факторларды, климаттың географиялық таралу ерекшеліктерін және климаттық белдеулер сипаттамаларымен танысады.		+		+								
	2. Гидрология	Гидросферада болып жатқан процесстермен, су объектілерінің ерекшеліктерімен, олардың қоршаған ортамен өзара байланысымен таныстырады. Географиялық ортамен тікелей байланысты гидрологиялық құбылыстар мен процесстер туралы түсінік береді және табиғаттағы суды географиялық ландшафттың ажырамас бөлігі ретінде, Жер бетіндегі су қоры, құрлық сулары, мұхит сулары, олардың ерекшеліктері,	5	+		+	+							

		гидрологиялық режимін қарастырады.												
20	1. Биогеография	Жер бетінің флорасы мен фаунасы, олардың географиялық таралу заңдылықтары мен қазіргі кездегі антропогендік әрекетінің нәтижесінде флора мен фаунаға кері әсерлері мен экологиялық мәселелері туралы терең білім беруге бағытталған. Өсімдіктер мен жануарлардың экологиялық, геологиялық тарихи қалыптасу ерекшеліктерін ескеріп жер шары флорасы мен фаунасын әр түрлі аймақтарға бөліп, жекелей сипаттама береді	4											
	2. Геоэкология және табиғатты қорғау	Экологиялық факторлар және олардың геожүйеге әсері, Қазақстанның жеке аймақтарының экологиялық проблемалары, табиғат қорғаудың қазіргі кезеңдегі міндеттері, геожүйенің антропогендік әсерге тұрақтылығын қарастырылады. Экожүйе мен геожүйе арасындағы географиялық айырмашылықтарды, ландшафттардың экологиялық қасиеттерін, Қазақстанды геоэкологиялық аудандастыру, геоэкологиялық болжам, геожүйенің экологиялық деңгейін қарастырады.												
21	1. Азия және Африка елдерінің жаңа заман тарихы	XVII ғ. ортасынан бастап XX ғ. бас кезіне дейінгі Азия және Африка елдерінің және халықтарының экономикалық, әлеуметтік, саяси, мәдени дамуын зерттеуді қарастырады. Шығыс елдері үшін жалпыға қабылданған кезеңдерге бөлінудің шартты түрде қолданылуы, олардың өркениеттік дамудағы ерекшелігі талданады. Азия және Африка елдерінің және халықтарының тағдырындағы отарлаудың ролі, трансформациялануы мәселесі зерттеледі.	5										+	+

	2. Қытай тарихы	Қытай елінің ежелгі дүниеден бастап бүгінгі күнге дейінгі тарихи кезеңдерін, мемлекеттің пайда болуын, оның даму эволюциясын, қытай өркениетінің ерекшеліктері мен өзіне тән белгілерін қарастырады. Әрбір тарихи кезеңдегі Қытай елінің саяси, экономикалық, әлеуметтік, мәдени дамуы, ішкі және сыртқы саясаты, ұстанған дипломатиясы, халықаралық аренадағы Қытайдың ролі, қазіргі Қытайдың даму тенденциялары талданады.											
22	Еуропа және Америка елдерінің жаңа заман тарихы	«Капитал», «буржуазия», «жұмысшы табы» ұғымдарын қоғамның әлеуметтік құрылымын түсіндіру үшін қарастырады. Жаңа дәуірдегі мемлекеттердегі экономикалық және саяси жүйенің өзгеруіне буржуазияның әсерін анықтау жолдарына сипаттама береді. Еуропадағы феодалдық құрылыстан капиталистік шаруашылыққа (мануфактура, фабрика) өту процесін түсіндіреді. Еуропа елдерінің әлемдік жетекші держава ретінде қалыптасуындағы өнеркәсіп төңкерісінің рөліне сипаттама береді.	4								+	+	
	2. Жаңа заман дәуіріндегі халықаралық қатынастар	Тарихи деректер мен ғылыми еңбектер негізінде мемлекеттер, жаңа замандағы мемлекеттік жүйелер, халықаралық деңгейде әрекет ететін ұйымдар мен қозғалыстар, әлеуметтік, экономикалық, саяси күштер арасындағы дипломатиялық, саяси, құқықтық, идеологиялық, мәдени, шаруашылық байланыстарды сипаттайды. Әскери-саяси одақтардың құрылуын және олардың тарихтағы рөлін бейнелейді. Еуропалық отарлық экспансияның									+	+	

		Шығыстың дістүрлі қоғамдарына әсерін сипаттайды.												
23	1. Қазақстанның экономикалық және әлеуметтік географиясы	Экономикалық және әлеуметтік география ұғымы, Қазақстанның экономикалық дамуының негізгі кезеңдері, ел шаруашылығы, әлем картасындағы орны, экономикалық әлеуеті, ресурстары, өндіріс факторлары, халық және еңбек ресурстары, салааралық кешендері және экономикалық аудандарын қарастырады. Қазақстанның экономикалық географиялық жағдайын және саяси әкімшіліктік құрылымын, көші-қон деңгейін, табиғи өсуін, өнеркәсіп орындарының орналасу заңдылықтарын талдайды.	5			+	+							
	2. Геоэкономика және интеграциялық процестер	Әлемдік экономикалық жүйе бірлігі. Геоэкономикалық кеңістіктегі тауарлық өндірістің өзгеріс бағыттары. Интерұлттық және ұлттық экономика түсінігі. Геоэкономикалық жүйедегі әлемдік еңбек бөлінісінің қазіргі құрылымы. Олардың көптүрлілігі және стратегиялық тұрғыдан әрқилы әрекеті. Интеграциялық процесстер мен халықаралық экономикалық байланыстармен таныстырады.												
24	1. Рекреациялық және киелі жерлер географиясы	Рекреациялық география физикалық және рухани күштерді қалпына келтіруге (сауықтыру, туризм және т.б.) бағытталған. Рекреациялық ресурстарға жалпы түсінік береді, олардың әлемдік елдердегі географиясын сипаттайды. Рекреациялық ресурстардың түрлері, ерекшеліктері, аумақтық мәселелері, табиғат пен қоғамның				+	+	+						

		компоненттерімен өзара әрекеттесуін қарастырады. Қазақстандағы киелі жерлер географиясының объектілері, зерттеу тарихы, басқа салалармен байланысы қарастырылады.	5											
	2. Топонимика	Топонимдер мен топонимика туралы түсінік, топонимиканың теориялық негізгідері. Географиялық атаулардың шығу тегін (этимологиясы) және мағынасын (семантика) ашу арқылы студенттердің географиялық танымдылық білім шеңберін кеңейтеді. Жалпы топонимикалық заңдылықтарымен, оның басқа ғылым салаларымен байланыстылығы, (тарих, тіл этнография ауыз әдебиеті) сонымен бірге жеке аймақтар мен елдердегі топонимикалық жүйелердің ерекшеліктерімен, топонимиканың қолданбалы маңызымен таныстырады.		+		+								
25	1. Дүние жүзінің әлеуметтік, экономикалық және саяси географиясы	Дүние жүзінің саяси картасын, табиғат жағдайлары мен ресурстарын, халқын, шаруашылығын, өнеркәсібін, еңбек ресурстарын, халықаралық экономикалық байланыстарын қарастырады. Дүние жүзі аймақтары бойынша мемлекеттердің құрамы мен құрылымын, негізгі даму бағыттарын, сыртқы экономикалық байланыстары мен ішкі айырмашылықтарын, геосаяси жағдайларын, ғаламдық мәселелермен таныстырады.	5	+		+								
	2. Ғаламдық география	Ғаламдық география планетарлық процестер мен құбылыстардың кеңістіктік көрінісін зерттейді. Жаһандану терминінің ұғымы мен мәнін түсіндіреді. Геоглобалистика. Жаһандану процестері, оң және теріс		+		+	+							

		жақтары, түрлері. Ғаламдық, интеграциялық және экономикалық процестер. Адамзаттың ғаламдық проблемаларын, соның ішінде экологиялық, энергетикалық, азық-түлік, шикізат, демографиялық, табиғат пен қоғам дамуының географиялық аспектілерімен таныстырады. Қазақстан мен дүние жүзіндегі жаһандандудың көрінісі.											
Бейіндеуші пәндер циклі													
Жоғары оқу орны компоненті және (немесе) таңдау компоненті													
26	Жалпы жертану	Геосфераның құрамдас бөліктері, құрылымы, даму заңдылықтары, динамикалық ерекшеліктері іс әрекеті мен дамуы, біртұтас ғаламдық табиғат кешені ретінде қарастырылады. Табиғат компоненттерінің өзара байланысы мен өзара үйлесімділігін, физикалық географияның теориялық тұжырымдарын, заңдылықтарын, географиялық қабықшаның дамуын, табиғатты тиімді пайдалану мәселелерін талдайды.	4			+		+		+		+	
27	Археология	«Археологиялық мәдениет» ұғымы, археологияның басқа ғылымдармен байланысымен, археологиялық ескерткіштерді зерттеу тарихымен, Қазақстанның археологиялық ескерткіштерін зерттеу жұмысымен ерекшеліктерін, археологиялық объектілердің хронологиясы мен дәуірлеумен, даталау әдісімен, археологиялық ескерткіштердің типологиясымен, Қазақстандағы және ТМД елдеріндегі археологиялық ескерткіштердің түрлерімен, археологиялық зерттеулер жүргізі әдістемесімен, тас, қола, темір дәуірі	5		+							+	+

		археологиясымен, бұл дәуірлердің қоғамымен, мәдениетімен, шаруашылығымен, жалпы сипатты белгілерімен таныстырады.											
28	Геоақпараттық жүйелер (ГАЗ)	Географиялық ақпараттық жүйе (ГАЗ) - кеңістіктік (географиялық) деректер мен нысандарды ақпаратты графикалық визуализация жүйесі, географиялық мәліметтерді жинап, деректерді бағдарламалық – техникалық кешенде сақтап, өңдеп, қайта қолдану, тұжырым жасау, ақпараттарды шығару үшін қолданылады. Қоршаған ортада табиғи құбылыстармен қатар антропогендік процестерді зерттеуде автоматтандырылған программалық өнімдер арқылы зерттеп, болжам жасап, алдын алуға мүмкіндік береді.	4	+		+	+						
29	Материктер мен мұхиттардың физикалық географиясы	Географиялық қабықтың дамуының жалпы түсінігі, жер шарындағы климаттық белдеулердің қалыптасу заңдылықтарын, құрлықтар мен мұхиттардың табиғи кешендерінің кеңістік бойынша таралуын (географиялық белдеулер, аймақтар, секторлар, провинциялар) қарастырады. Табиғи ортаның негізгі бөліктерінің өзара байланысы мен өзара қатынасын анықтай отырып, материктер мен мұхиттардың аймақтық және провинциялық физика-географиялық ерекшеліктерін талдайды.	6	+		+							
30	Қазақстанның физикалық географиясы	Республикамыздың табиғат кешендерінің таралу заңдылықтарын зерттейтін негізгі пәндердің бірі. Қазіргі кездегі физикалық-географиялық жағдайларды зерттеу қолданбалы зерттеулердің басты	6	+		+							

		алғышарттары. Жекеленген аймақтардың физикалық-географиялық ерекшеліктерін, табиғат кешендерінің бір-бірімен қарым-қатынасы, табиғат кешендеріндегі құбылыстар мен процестерді, Қазақстан аумағының ландшафт бірліктерінің күрделі құрылымдарын зерттеуге үйретеді.											
31	Қазақстанның жаңа заман тарихы	Қазақстан тарихының XVIII-XX ғ.ғ. аралығындағы кезең мәселелеріне байланысты бүгінгі күнгі дерек базалары мен отандық тарихнамаға жаңа теориялық - методологиялық бағыттағы көзқарастар негізінде анализ жасайды. Қазақстанның саяси жүйесінің даму процесін, өлкені басқару әдістері мен формаларын қарастырады, Қазақстандағы патшалықтың ұлттық саясаттың негізіне, Қазақстанның Ресей империясының құрамына енуінің экономикалық, әлеуметтік-саяси және рухани бағыттағы салдарына бағытталған. Хронологиялық шеңбері 1730-1917 жылдардағы Қазақстан тарихы. Қазақстанның Ресей империясының отарына айналу процесінің негізгі мәселелерін қарастырады.	5									+	+
32	Еуропа және Америка елдерінің қазіргі заман тарихы	Бірінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі кезеңнен қазіргі уақыт аралығындағы Еуропа мен Американың жетекші мемлекеттерінің саяси және әлеуметтік-экономикалық даму тарихына жан-жақты сипаттама береді. Қазіргі кезеңдегі Еуропа және Америка елдерінің географиялық кеңістікте алатын орны, дүниежүзі тарихындағы әлеуметтік-мәдени және шаруашылық-экономикалық даму ерекшеліктері, тарихи даму үрдісі	5									+	+

		жайлы ғылыми негізде түсініктеме береді.												
33	Азия және Африка елдерінің қазіргі заман тарихы	XX-XXI ғғ. басындағы Азия, Африка елдерінің экономикалық, әлеуметтік, саяси, мәдени дамуын қарастырады. Отарлық езгіге қарсы күрес, тәуелсіздікке қол жеткізу, Азия, Африка елдерінің даму жолын таңдауы, Қытай мен социалистік елдер, Жапония мен «азиялық аймақтар», зайырлы Түркиядан бастап шииттік Иран, араб елдеріне дейін, тропикалық Африканың тайпалық әлемі секілді өркениеттік әралуандылық ерекшеліктері зерттеледі.	5									+	+	
34	География және тарих пәнін оқытудағы инновациялық технологиялар мен оқыту процесін ұйымдастыру	Оқытудың инновациялық технологиялары және мектепте оқыту процесін ұйымдастыру ерекшеліктерімен таныстырады. География және тарих сабақтарында білім берудің тиімділігін арттыруда оқытудың инновациялық технологияларын қолдану жолдарын зерттеу. Инновациялық технологиялардың теориялық және практикалық негіздері, инновациялық технологиялардың түрлері, әдістері, функциялары, олардың оқу процесіндегі тиімділігі; пәнаралық инновациялар, жалпы әкімшілік инновациялар, инновациялық технологиялардың оқушыларды ынталандыруға әсері оқытылады.	5			+		+		+		+		